

รายงานสถานการณ์การค้าสินค้าเกษตร (Situation Report) ประจำเดือนมีนาคม 2567
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงแคนเบอร์รา

1. มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างไทยกับประเทศออสเตรเลีย

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)		การ เปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน (%)
	2566 ม.ค. - ก.พ.	2567 ม.ค. - ก.พ.	2567 ม.ค. - ก.พ.	2567 ม.ค. - ก.พ.
- ข้าว	297.97	437.14	46.71	44.23
- ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	134.19	174.54	30.07	17.66
- กุ้งสด แช่เย็น แช่แข็ง	50.51	70.19	38.95	7.10
- ผลไม้สด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	46.77	68.81	47.14	6.96
- ปลาหมึก มีชีวิต สด แช่เย็น แช่แข็ง	44.25	63.51	43.51	6.43
- กุ้งต้มสุกแช่เย็น	-	31.49	-	3.19
- สินค้ากสิกรรมอื่น ๆ	25.18	26.84	6.60	2.72
- เครื่องเทศและสมุนไพร	21.47	26.19	22.01	2.65
- ผักสด แช่เย็น แช่แข็งและแห้ง	23.04	21.88	-5.03	2.21
- ไก่แปรรูป	12.39	17.78	43.52	1.80
- สินค้าปศุสัตว์อื่น ๆ	22.57	13.23	-41.36	1.34
- เนื้อพลาสติก แช่เย็น แช่แข็ง	7.26	9.11	25.57	0.92
- สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียและโมลลัสก์ อื่น ๆ	6.55	6.40	-2.31	0.65
- ปลาแห้งและส่วนต่าง ๆ แห้ง ใสเกล็ดหรือรมควัน	6.43	6.29	-2.14	0.64
- กล้วยไม้	5.13	5.88	14.58	0.60
- กุ้งอื่น ๆ	0.06	3.45	5,441.89	0.35
- เมล็ด ผลและสปอร์ ชนิดที่ใช้ในการเพาะปลูก	13.59	2.03	-85.08	0.21
- ปลามีชีวิต และพันธุ์ปลา	2.18	1.43	-34.35	0.14
- ถั่วอื่น ๆ	0.51	0.84	64.42	0.08
- ยางพารา	1.69	0.74	-56.32	0.07
รวม 20 รายการ	721.74	987.78	36.86	99.95
อื่น ๆ	1.64	0.45	-72.77	0.05
รวมทั้งสิ้น	723.38	988.23	36.61	100

มูลค่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรไทยมายังออสเตรเลีย (ล้านบาท)

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)		การเปลี่ยนแปลง (%)	สัดส่วน (%)
	2566 ม.ค. - ก.พ.	2567 ม.ค. - ก.พ.	2567 ม.ค. - ก.พ.	2567 ม.ค. - ก.พ.
- อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป	1,493.07	1,455.95	-2.49	29.19
- ผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ	726.24	812.89	11.93	16.30
- อาหารสัตว์เลี้ยง	748.46	719.21	-3.91	14.42
- สิ่งปรุงรสอาหาร	391.54	475.87	21.54	9.54
- ผลไม้กระป๋องและแปรรูป	284.70	461.60	62.14	9.25
- สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตรอื่น ๆ	364.24	442.91	21.60	8.88
- ผักกระป๋อง และผักแปรรูป	159.62	159.72	0.06	3.20
- ผลิตภัณฑ์ข้าว	99.47	119.62	20.25	2.40
- เครื่องดื่ม	44.97	97.59	117.02	1.96
- ซุปและอาหารปรุงแต่ง	92.37	62.49	-32.35	1.25
- ไขมันและน้ำมันจากพืชและสัตว์	84.72	44.14	-47.90	0.88
- ไอศกรีม	18.03	40.52	124.73	0.81
- หมากฝรั่งและขนมที่ไม่มีโกโก้ผสม	41.00	37.18	-9.32	0.75
- น้ำตาลทราย	7.32	35.00	377.81	0.70
- เนื้อสัตว์และของปรุงแต่งที่ทำจากเนื้อสัตว์	0.20	18.44	8,942.86	0.37
- โกโก้และของปรุงแต่ง	5.86	4.45	-24.09	0.09
- กากน้ำตาล	0.28	0.31	9.99	0.01
- นมและผลิตภัณฑ์นม	0.02	0.00	-90.50	0.00
รวม 20 รายการ	4,562.12	4,987.90	9.33	100.00
อื่น ๆ	0.00	0.00	-100.00	0.00
รวมทั้งสิ้น	4,562.12	4,987.90	9.33	100

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

2. สถานการณ์การค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญและแนวโน้ม

● ในเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ในภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่า 988.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 264.85 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.61 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า มีการส่งออกสินค้าข้าวมากที่สุด สัดส่วนร้อยละ 44.23 คิดเป็นมูลค่า 437.14 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.71 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า รองลงมา ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง สัดส่วนร้อยละ 17.66 คิดเป็นมูลค่า 174.54 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30.07 สินค้ากุ้งสดแช่เย็นและแช่แข็ง สัดส่วนร้อยละ 7.10 คิดเป็นมูลค่า 70.19 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.95 สินค้าผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็งและแห้ง สัดส่วนร้อยละ 6.96 คิดเป็นมูลค่า 68.81 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.14 ทั้งนี้ มีการส่งออกสินค้า เมล็ด ผลและสเปร์ ชนิดที่ใช้ในการเพาะปลูก ยางพารา สินค้าปศุสัตว์อื่นๆ และปลามีชีวิตและพันธุ์ปลา ลดลงร้อยละ 85.08 56.32 41.36 และ 34.35 ตามลำดับ

- ในเดือนกุมภาพันธ์ 2567 ในภาพรวมการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรทั้งหมดจากไทยมายังออสเตรเลียมีมูลค่า 4,987.90 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 425.78 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.33 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า มีการส่งออกสินค้าอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูปมากที่สุด สัดส่วนร้อยละ 29.19 คิดเป็นมูลค่า 1,455.95 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 2.49 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนหน้า รองลงมาได้แก่ สินค้าผลิตภัณฑ์ข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ สัดส่วนร้อยละ 16.30 คิดเป็นมูลค่า 812.89 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.93 สินค้าอาหารสัตว์เลี้ยง สัดส่วนร้อยละ 14.42 คิดเป็นมูลค่า 719.21 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 3.91 ในขณะที่สินค้าเนื้อสัตว์และของปรุงแต่งที่ทำจากเนื้อสัตว์ น้ำตาลทราย ไอศกรีม และเครื่องดื่ม เพิ่มขึ้นร้อยละ 8,942.86 377.81 124.73 และ 117.02 ตามลำดับ

3. ประเด็นปัญหา อุปสรรค และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทย และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของไทย

ในเดือนมีนาคม 2567 พบว่ามีสินค้าเกษตรและอาหารไทยที่นำเข้ามายังออสเตรเลียไม่ผ่านมาตรฐานอาหารจำนวน 1 รายการ ได้แก่

3.1 **สินค้าปลาร้ากะเหยิง (Lar say paw fish paste)** สปข. แคนเบอร์รา ได้รับจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ จากกระทรวงเกษตร ประมง และป่าไม้ (Department of Agriculture, Fisheries and Forestry: DAFF) ออสเตรเลีย แจ้งการตรวจพบสารตกค้าง Histamine ปริมาณ 220 mg/kg ในสินค้าปลาร้ากะเหยิง (Lar say paw fish paste) ที่นำเข้ามาจากไทย ส่งออกโดยบริษัท Siam Moei Co., Ltd และนำเข้าโดยบริษัท Lama & Daughters Pty Ltd ซึ่งตามมาตรฐานอาหารออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ Food Standards Code: 1.4.1 Contaminants and natural toxicants Schedule 19 – Maximum levels of contaminants and natural toxicants ได้กำหนดค่าสูงสุดของสารตกค้างประเภทต่างๆ โดยอนุญาตให้ตรวจพบสารตกค้าง Histamine ในปลาและผลิตภัณฑ์จากปลาได้ไม่เกิน 200 mg/kg อนึ่ง สำหรับสินค้าดังกล่าวที่จะนำเข้ามายังออสเตรเลียในเวลาต่อมาจะต้องถูกตรวจสอบทุกล็อต (ร้อยละ 100) จนกว่าจะพบว่า การนำเข้าสินค้าดังกล่าวเป็นไปตามมาตรฐานอาหารของประเทศออสเตรเลีย

4. สถานการณ์ด้านการเกษตรที่สำคัญของประเทศออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์

- สถานการณ์การติดเชื้อแบคทีเรีย *Mycoplasma bovis* ในฝูงโคที่นิวซีแลนด์ นับตั้งแต่วันที่พบการระบาดของเชื้อเป็นครั้งแรกจนถึงวันที่ 28 มีนาคม 2567 พบฟาร์มติดเชื้อทั้งสิ้น 282 ฟาร์ม มีการสุ่มตรวจน้ำนมดิบในถังนมรวมทั้งสิ้น 10,648 ตัวอย่าง และไม่พบเชื้อ มีการสุ่มตรวจผลิตภัณฑ์โคเนื้อทั้งสิ้น 14,242 ตัวอย่าง และไม่พบเชื้อ ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการฆ่าโคที่มีการติดเชื้อไปแล้วรวมทั้งสิ้น 189,666 ตัว มีการจ่ายเงินชดเชยให้กับเกษตรกรแล้วรวมทั้งสิ้น 283.1 ล้านเหรียญนิวซีแลนด์ ปัจจุบันไม่มีฟาร์มที่ถูกจำกัดการเคลื่อนย้ายและรอกการทำให้ปลอดเชื้อ ดังนั้น ฟาร์มทั้งหมดที่เคยติดเชื้อจึงอยู่ในสถานะที่พร้อมกลับมาดำเนินการตามปกติ อนึ่ง นิวซีแลนด์ตรวจพบการระบาดของเชื้อแบคทีเรีย *M. bovis* ในประเทศเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนกรกฎาคม 2560 และได้ตัดสินใจเริ่มดำเนินการกำจัดเชื่อดังกล่าวเมื่อเดือนพฤษภาคม 2561
- หน่วยงาน Australian Bureau of Agricultural and Resources Economics (ABARES) กระทรวงเกษตร ประมง และป่าไม้ของออสเตรเลีย ได้จัดการสัมมนา ABARES Outlook 2024 ภายใต้ชื่อธีม “Shaping the Future: opportunities, risk and resilience” ระหว่างวันที่ 5 - 6 มีนาคม 2567 ณ โรงแรม Hyatt Hotel Canberra กรุงแคนเบอร์รา เครือรัฐออสเตรเลีย และในรูปแบบการสัมมนาออนไลน์ โดยมีค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วม การสัมมนาดังกล่าวนี้นัดขึ้นเป็นประจำทุกปีเพื่อเผยแพร่ข้อมูลด้านการเกษตร อาทิ ด้านเศรษฐกิจการเกษตร นโยบายด้านการเกษตร เทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร การวิจัยและพัฒนา รวมไปถึงการแก้ไขปัญหาภัยแล้งและความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของออสเตรเลีย โดยมีวิทยากรและผู้ร่วมเสวนาซึ่งมีความเชี่ยวชาญทั้งจากภาครัฐและเอกชนของออสเตรเลีย และจากต่างประเทศเข้าร่วมการบรรยายและร่วมเวทีเสวนากว่า 60 คน
- ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลีย สมัยพิเศษ เพื่อฉลองวาระครบรอบ 50 ปีความสัมพันธ์ ระหว่างวันที่ 4 - 6 มีนาคม 2567 นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้พบหารือทวิภาคีกับนายแอนโทนี แอลบานเนซี (The Honourable Anthony Albanese MP) นายกรัฐมนตรีออสเตรเลีย พร้อมภาคเอกชนออสเตรเลียหลายราย โดยได้หารือในประเด็นความร่วมมือที่สำคัญ อาทิ ด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยได้เห็นพ้องในการส่งเสริมการค้าทวิภาคี โดยเฉพาะการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (Thailand-Australia Free Trade Agreement: TAFTA) ซึ่งเติบโตมากถึงร้อยละ 186 โดยจะปรับปรุงความตกลงฯ ให้ทันสมัย สอดคล้องกับบริบทปัจจุบันมากขึ้น โดยนายกรัฐมนตรีเน้นย้ำว่าไทยมีจุดเด่นในการเป็นศูนย์กลางความมั่นคงด้านอาหารและผลิตภัณฑ์ การแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งมีโครงการ Landbridge ที่สำคัญต่อการเชื่อมโยงเส้นทางการค้าและโลจิสติกส์ระหว่างเอเชียตะวันออกเฉียงและมหาสมุทรอินเดีย ขณะที่ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมไทยให้ความสนใจที่จะส่งเสริมการลงทุนและเรียนรู้แนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดจากออสเตรเลียในด้านเกษตรกรรม พลังงานสีเขียว ยานยนต์ไฟฟ้า และอุตสาหกรรมอัจฉริยะ ในด้านแรงงาน นายกรัฐมนตรี พร้อมอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแรงงานของ

ทั้งสองฝ่าย รวมไปถึงกลุ่ม digital nomads จากออสเตรเลียมาไทย และแรงงานจากไทยไปออสเตรเลียที่ขาดแคลน ขณะเดียวกัน ได้เสนอให้ออสเตรเลียพิจารณาถึงการจ้างงานชั่วคราวของเกษตรกรชาวไทย โดยเฉพาะในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ซึ่งอาจริเริ่มเป็นโครงการนำร่อง หรือแต่ละพื้นที่ที่มีความต้องการแรงงานได้

- เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2567 Guinness World Records ได้ประกาศอย่างเป็นทางการว่าออสเตรเลียสามารถปลูกบลูเบอร์รี่ผลผลิตที่มีขนาด 20.4 กรัม หรือเทียบเท่าลูกปิงปอง ซึ่งมีน้ำหนักมากกว่าบลูเบอร์รี่ขนาดทั่วไปที่มีน้ำหนักเฉลี่ยระหว่าง 1-3.5 กรัม ถึงอย่างน้อย 6 เท่า สามารถวัดขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางได้ 39.31 มิลลิเมตร บลูเบอร์รี่ผลผลิตนี้ถูกพบเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2566 ที่ฟาร์มแห่งหนึ่งในเมือง Corindi ซึ่งบริหารโดยบริษัท Costa Berries ตั้งอยู่ในพื้นที่ตอนกลางของชายฝั่งทางเหนือของรัฐนิวเซาท์เวลส์ บลูเบอร์รี่ดังกล่าวเป็นสายพันธุ์ใหม่ชื่อว่าพันธุ์ "Eterna" ซึ่งได้รับการพัฒนาโดยบริษัทเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั่วออสเตรเลียที่ต้องการบลูเบอร์รี่ขนาดใหญ่ โดยทีมงานได้ดำเนินการพัฒนาสายพันธุ์นี้มากกว่า 2 ปีแล้ว โดยสภาพอากาศในช่วงฤดูใบไม้ผลิเมื่อปีที่แล้วมีสภาพที่เอื้ออำนวยเป็นอย่างมากต่อขนาดผลของบลูเบอร์รี่ โดยนักวิชาการพืชสวนได้ร่วมกันคัดเลือกบลูเบอร์รี่ที่อยู่ในสภาพดีที่สุดจากพื้นที่เพาะปลูก โดยคุณภาพของบลูเบอร์รี่ผลผลิตนี้ยังคงมีคุณภาพที่ดีเช่นเดิมด้วยเนื้อสัมผัสที่แน่นและรสชาติหวานอร่อย สติติใหม่ของบลูเบอร์รี่ผลผลิตนี้ได้ทำลายสถิติเดิมของบลูเบอร์รี่ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลกซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในรัฐเวสเทิร์นออสเตรเลียเมื่อปี 2563 ซึ่งมีน้ำหนัก 16.2 กรัม หรือมีน้ำหนักมากกว่าสถิติเดิมถึง 4.2 กรัม

5. เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

- เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2567 สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมประชุม Technical Discussion on ePhyto between Thailand and Australia ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ โดยมีผู้แทนฝ่ายไทยประกอบด้วยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร สปช. แคนเบอร์รา กรมศุลกากร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา บริษัท SW Tech และมีผู้แทนฝ่ายออสเตรเลีย คือ กระทรวงเกษตรฯ ออสเตรเลีย
- เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2567 สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมประชุมหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในของไทย เพื่อติดตามความคืบหน้า พร้อมทั้งหารือแนวทางและกรอบระยะเวลาในการทดสอบการแลกเปลี่ยนใบรับรอง ePhyto กับประเทศคู่ค้าอื่นๆ ที่มีรูปแบบการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน ได้แก่ นิวซีแลนด์ และสหภาพยุโรป เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร สปช. แคนเบอร์รา กรมศุลกากร สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา บริษัท SW Tech
- เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2567 สปช. แคนเบอร์รา ได้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ Thailand Vision: Ignite Thailand จุดพลัง รวมใจ ไทยเป็นหนึ่ง ในมิติการต่างประเทศ ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ โดยมีนายแพทย์พรหมินทร์ เลิศสุริย์เดช เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม
- ประสานงานกับกระทรวงอุตสาหกรรมชั้นปฐมภูมิของนิวซีแลนด์ (MPI) และกรมปศุสัตว์ เกี่ยวกับการเตรียมการตรวจประเมินโรงงานผลิตอาหารสัตว์เลี้ยง (Pet food) ของไทยเพื่อส่งออกไปยังนิวซีแลนด์ ทั้งนี้ คณะเจ้าหน้าที่จาก MPI มีกำหนดจะเดินทางมาตรวจประเมินฯ ในช่วงระหว่างวันที่ 22 – 26 เมษายน 2567